

tilledningerne af kvælstof reduceres så meget, at risikoen for alvorlige iltsvind på grund af tillædninger af kvælstof markant mindskes, set på baggrund af det udbredte iltsvind, der er konstateret i de danske farvande i august 2004, sammenholdt med at der i perioden 1989-2003 ikke har kunnet konstateres nogen nedgang i den faktiske udledning af kvælstof via vandløb til fjorde og havet?»

Begrundelse

Iltsvind er et alvorligt problem i de danske farvande. Ikke alene lægges store dele af havbunden øde, hvilket i alvorlig grad skader den biologiske mangfoldighed og den naturlige struktur af bunddyr-samfundene, men også er til alvorlig skade for fiskerierhvervet – især det kystnære fiskeri. Den faktiske tilførsel af kvælstof fra det danske landbruget til det marine miljø er ikke blevet mindre i de sidste 15 år. Hvis man korrigerer for nedbør, kan der ganske vist påvises en teoretisk reduktion i kvælstofudledningerne, men praksis er, at der fortsat ledes ufor mindskede mængder af kvælstof til de marine områder. Vandmiljøplan III satses især på reduktion af fosfor, hvilket også er nødvendigt, men ambitionerne for mindskning af kvælstofforureningen er beskedne. Ministerens pressemeddelelse af 27. august 2004 meddeler, at vi er blevet bedre til at passe på vandmiljøet, samme dag udsender DMU en rapport om alvorligt iltsvind.

Svar (22/9 04)

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har udtalt følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Det er en misforståelse, at der i perioden 1989-2003 ikke har kunnet konstateres nogen nedgang i den faktiske udledning af kvælstof via vandløb til fjorde og have. I Vandmiljø 2003 faglig rapport nr. 471 fra DMU fremgår det side 39-40:

» Kvælstof- og fosforkoncentrationerne i både fjorde og de åbne kystvande er mindsket i perioden 1989-2002. Der er dog ikke tale om et jævnt fald, fordi niveauet for det enkelte år afhænger af nedbør og ferskvandsafstrømning. Disse resultater skyldes i stor udstrækning Vandmiljøplan I for fosfor og Vandmiljøplan I og II for

kvælstof. Tilsvarende initiativer i vores nabolande kan ligeledes have medvirket til de lavere koncentrationer i de åbne danske farvande.«

Faldet i N og P indhold er størst i fjordene, hvor stort set hele tilførslen sker fra land. Der er tendens til, at fosforindholdet især mindskedes i begyndelsen af 1990'erne, mens faldet i kvælstofindhold først er sket omkring 2000.«

Som konsekvens af Vandmiljøplan III vil tilledningen af kvælstof til det marine miljø fra Danmark alt andet lige blive reduceret yderligere frem til 2015. Hertil kommer, at vi pga. forsinkelser som følge af det hydrologiske kredsløb endnu ikke har set den fulde effekt af Vandmiljøplan II's virkemidler, især i Jylland. Begge dele er skridt i den rigtige retning, men der vil fortsat være risiko for iltsvind, især i år med stor vinternefbør og en varm og vindstille sommer.

Iltsvind i enkelte områder af farvandene kendes så langt tilbage i tiden, man har målinger. Men siden 1980'erne har iltsvindet udviklet sig fra at være lokale naturfænomener til større og mere udbredte hændelser i havmiljøet med vidtgående konsekvenser for plante- og dyrelivet.«

I forbindelse med implementeringen af vandrammedirektivet vil behovet for yderligere reduktioner af kvælstof- og fosfortilførslen til de forskellige vandområder blive vurderet i forhold til den fremtidige målsætning. Denne proces vil forløbe frem til 2009, hvor de nye vandplaner efter Vandrammedirektivet træder i kraft. I hvor høj grad Vandmiljøplanerne kan bidrage til målopfyldelse vil vi først vide på det tidspunkt.

I svar på spørgsmål S 5421 er der gjort rede for, at der med målet om en yderligere reduktion af kvælstofudvaskningen på 13 % – udover den reduktion, som allerede er opnået som følge af VMP I og II – sigtes mod at ramme balancen mellem en fortsat generel kvælstofregulering og evt. supplerende regionale initiativer, når de enkelte vandområders målsætninger er fastlagt efter Vandrammedirektivet og Habitatdirektivet.

Spm. nr. S 5480

Til miljøministeren (13/9 04) af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil ministeren redegøre for, om en 13 pct. reduktion i kvælstofudvaskningen fra landbruget i løbet af de næste 10 år er tilstrækkelig til at